

Star for Life

Effektrapport 2025

Star for Lifes inamlingsstiftelse
org nummer 802425-7134

(ekonomisk rapportering avser senaste bokslutet d.v.s. 2025)

Effektrapport 2025

Vad är Star for Life?

När Star for Life grundades av Christin och Dan Olofsson var det ur frustrationen över hiv-spridningen i södra Afrika och med en vilja att vända utvecklingen hos nästa generation.

När vi nu, 21 år senare, fortsätter vårt arbete gör vi det med tydliga resultat i ryggen. Parallellt med utvecklingen av bromsmediciner har vårt skolprogram bidragit till ökad kunskap för att minska smittspridning, stärkt självkänsla och bättre skolresultat. Den som tror på sig själv och sin framtid, tar inga onödiga risker utan tar istället vara på sina livschanser.

1) Vad arbetar vi för?

Vårt övergripande syfte är att stärka utsatta barns och ungdomars möjligheter att främja deras hälsa, självkänsla och fokusera på skolarbetet så att de får bästa möjliga chans att skapa sig ett bättre liv.

a) Vilken förändring strävar vi efter?

Vi vill ge unga människor en kombination av kunskap, självkänsla, positiva attityder om deras egen person och möjligheter samt praktiska förmågor till självledarskap. På så vis rustar vi dem för att själva hantera livets olika utmaningar. Detta gäller både generella utmaningar för ungdomar under puberteten och specifika utmaningar samt hot som beror på deras utsatthet i ett lokalsamhälle som präglas av både fattigdom och traditionellt patriarkala fördomar och då särskilt för flickor.

Samtidigt som vi stärker ungdomarna bidrar vi till institutionell förändring i skolor där vi är verksamma. Genom att rektorer och lärare tränas i vårt program och ser dess fördelar, utvecklas också arbetsmiljö på sikt för både personal och elever.

b) Beskriv målgruppen för arbetet och deras roll i förändringen

Den primära målgruppen är barn och unga mellan 6–18 år. Den sekundära målgruppen är lärare och övrig skolpersonal. Genom intervjuer, möten och enkäter samlar vi regelbundet in återkoppling på vårt program och får in förslag på förändringar.

2) Vad har vi gjort?

Vi har arbetat i skolor i Sydafrika sedan 2005, i Namibia sedan 2007 och i Tanzania sedan 2022. Sedan vi startade har över 540 000 elever gått igenom vårt program. Under 2026 arbetar vi i sammanlagt 90 skolor där vi når cirka 65 000 elever.

a) Vilka insatser har genomförts och på vilket sätt?

Barn och unga möter Star for Lifes skolprogram genom våra coacher. Medan lärarna fokuserar på läroplanens innehåll blir coachen en extra vuxen i klassrummen men också förebild som följer eleverna genom skolåren och kan fokusera helt på de ungas studieteknik, hälsa och självkänsla.

Programmet levereras genom en kombination av workshops och klassrumstimmar under en femårig cykel av stegvis uppbyggande lärande. Där Coachen ser ett behov och/eller eleven själv så önskar erbjuds även enskilda och psykosociala stödsamtal.

Därutöver träffar Coachen en eller flera grupper av flickor inom ramen för våra 'Girls Clubs' där flickorna ges särskilda chanser att diskutera viktiga frågor i en förtroendefull miljö. På ett fåtal skolor driver vi sedan 2025 motsvarande samtal med pojkar i 'Boys Clubs'.

Den centrala pedagogiska förankringen för vårt program är vår egen version av en internationellt erkänd läroplan för socialt och emotionellt lärande (SEL). Vi kombinerar detta med insatser för att främja sexuell- och reproduktiv hälsa och för att motverka könsrelaterat våld.

Sju skolor i Sydafrika och sex skolor i Namibia får dessutom extra stöd av våra två mobila hälsokliniker som erbjuder hälsokontroller och bidrar till uppföljande vård.

Varje år anordnar vi dessutom en workshop för lärarna i våra skolor där de informeras om vårt arbete med eleverna och själva får möjlighet att testa några av våra övningar.

3) Vad har det skett för förändring?

Vår interna enhet för uppföljning och utvärdering driver ett systematiskt arbete för att varje år följa upp leveransen av programaktiviteter och för att mäta effekterna av desamma. Detta arbete bygger på en kombination av kvantitativa och kvalitativa analyser där vi identifierar effekter av programmet genom tre mätningar bland varje årskull. Vi gör en första mätning innan de startar programmet, en andra mätning 18 månader senare och slutligen en sista mätning 24 månader senare.

a) Vilka konkreta förändringar har vi sett under den period som insatsen pågått?

Vi förväntar oss förändringar bland eleverna i termer av kunskaper, attityder och beteenden. Vi ser vanligtvis förändringar i kunskap redan efter 18 månader. Förbättrade attityder och positiva beteendeförändringar blir tydliga i våra statistiska analyser först i det fjärde och femte året av programmet.

Från våra senaste analyser kan följande gälla som exempel på ökad kunskap:

- Antalet flickor som lärt sig att de kan anmäla om de utsatts för sexuellt våld inom 12 månader efter händelsen ökade med 57%.
- Antalet elever som lärde sig att det inte bara är hiv-positiva människor som bör använda kondom ökade med 69%.
- Antalet flickor som lärde sig att de kan bli gravida redan vid det första tillfället de har oskyddat sex ökade med 13%.

Det tydligaste exemplet på beteendeförändringar, och en underliggande ökad tilltro på den egna förmågan (dvs attityder), är att eleverna på våra programskolor i Sydafrika har nått ett högre betygsgenomsnitt i den avslutande studentexamen än elever på motsvarande skolor i respektive skoldistrikt under 2021–2025. Vi har tillgång till data för att bekräfta samma starka resultat i Namibia under åren 2021–2023. Under 2026 arbetar vi för att regelbundet samla in examensdata i både Sydafrika och Namibia.

b) Hur vet vi att dessa förändringar är relevanta för målgruppen?

Det är ingen bland vare sig elever, föräldrar eller lärare som bestrider betydelsen av starka skolresultat. Av elevernas egna återkoppling framgår det dessutom tydligt att de uppskattar programmet. På en skala på 1–10 ger eleverna oss ett genomsnittligt 'betyg' på 8,9. Över 70% av eleverna rapporterar att Star for Life har lärt dem saker de annars inte skulle lära sig - exempelvis om studiemotivation, hur de skyddar sig mot hiv och aids, vilka rättigheter kvinnor har samt hur man tar sig ur en våldsam relation.

4) Hur har vi bidragit till förändringen?

Star for Lifes program kompletterar skolans reguljära läroplan. Det är således omöjligt för oss att statistiskt 'bevisa' hur stor del av effekterna ovan som beror på verksamhetens unika bidrag, även om analysen av examensresultaten ger en stark fingervisning. Resonemanget under följande två punkter bygger därför på mer anekdotisk information.

a) Har våra insatser bidragit till den förändring vi ser?

Byggt på det faktum att skolmyndigheter ber oss expandera till fler skolor samtidigt som rektorer rapporterar att vårt program hjälpt dem att både stävja antalet tonårsgraviteter och minska antalet avhopp innan studentexamen är vår bild att svaret är ja.

Elevernas positiva bedömning av programmet är ytterligare en indikator på att Star for Life tillför något unikt till elevernas upplevelser av skolan.

b) Finns det tecken på att förändringen är hållbar över tid?

De högre examensresultaten innebär att fler elever kommer få det lättare att få jobb och/eller ta sig an högre studier. Dessa möjligheter öppnar dörren till en bättre framtid, inte bara för eleven utan även för deras familjer.

Under 2025 samlade vi även in anekdotisk information från före detta elever som nu är 25–35 år gamla. En majoritet av dem var positiva till programmet då de gick i skolan, men menade att det är först nu då de blivit lite äldre som de verkligen förstår vikten av Star for Lifes program. De som svarade har lyckats olika väl med en karriär efter skolan, men alla säger att de fortfarande strävar efter att förverkliga den dröm om ett bättre liv som Star for Life hjälpte dem forma under skollåren. En stor majoritet av de som nu är föräldrar använder dessutom programmets värderingar, resonemang och övningar då de uppfostrar sina barn.

5) Hur vet vi att vi gör rätt saker?

Vårt arbete i skolorna bygger på en överenskommelse med skolmyndigheterna och ligger helt i linje med respektive lands läroplan och kunskapsmål. Dessutom ligger vårt program för socialt och emotionellt lärande helt i linje med de rekommendationer som UNICEF, OECD/PISA och andra globala aktörer ger för hur organisationer kan arbeta inom skolan för att bidra till att länderna uppnår FN:s hållbarhetsmål för utbildning och hälsa.

a) Hur följer vi upp resultaten?

För att kunna följa och utvärdera den faktiska effekten av vårt arbete rapporterar våra coacher varje fredag till vår avdelning för uppföljning och utvärdering genom IT-plattformen Kobo Toolbox.

Med viss fördröjning kan vi därför mäta med stor precision hur vi har levererat enligt vår implementeringsplan. Vi mäter leveransen som analyseras månad för månad för att snabbt kartlägga eventuella luckor. Där det behövs sätter våra lokala area managers in extra resurser, för att se till att vi vid årets slut nått leveransmål. Vi arbetar alltså både kunskapsinhämtande och operativt på den information vi får in.

Kobo Toolbox används också för att samla in data från enkäter som eleverna deltar i. Våra lokala monitoring and evaluation (M&E)-medarbetare får då en länk till ett formulär som laddas in i en läsplatta och där varje elev själv får fylla i. Informationen matas sedan in i Kobo Toolbox. På detta vis har vi både personalens inrapporterade verksamhet (skolprogrammet) och elevernas reguljära utvärderingsenkäter på samma ställe för att sedan kunna mäta effekten.

Förutom att använda våra granskningar av programmet till årliga rapporter så använder vi vår data kontinuerligt för att implementera programmet på ett effektivt sätt. Våra dataanalyser hjälper managers att identifiera brister i leveransen från en månad till en annan och har då möjlighet åtgärda dessa så att vi når full leverans i alla skolor.

b) Hur använder vi lärdomar för att utveckla verksamheten?

Allt sedan starten 2005 har vi genom dataanalyser, intervjuer och samtal med lärare, rektorer och myndigheter kunnat förstärka programmets innehåll och/eller justera hur vi prioriterar våra resurser ute i skolorna. Efter åren med stängda skolor under corona gjorde vi en uppstart och denna nysatsning ligger till grund för många av de starka resultat som vi kan rapportera idag.

Vad har vi lärt oss? (Vad har fungerat? Vad kan förändras?)

Efter 21 år av verksamhet i södra Afrika fortsätter vi utveckla kommunikationen inom och mellan våra länder. Bland de utmaningar vi möter finns exempelvis bristfällig internetanslutning, plötsliga strömavbrott och långa regnperioder i södra Afrika.

Men redan från start medvetandegjorde vi att verklig personlig förändring och utveckling inte bara handlar om kunskap och pekpinnar utan om självkänsla och framtidstro. Som ett led i detta blev musiken ett unikt pedagogiskt redskap för att både nå fram till eleverna och nå ut till potentiella partners.

Att vi ser högre resultat i skolor där vi har verksamhet, jämfört med det nationella snittet, ser vi som ett kvitto.

Över tid behöver vi anpassa våra arbetsmönster, där vi kan bli ännu bättre på att jobba effektivt, lägga fokus på det operationella och utforma manualer för att göra det enkelt för nyanställda att komma in i verksamheten.

Många anställda i Star for Life har varit med länge, vi behöver attrahera unga på arbetsmarknaden som kan ta del av deras kunskap, liksom förstå vad som driver nya generationers givare. Erfarenhet säger att det kommer krävas långsiktigt relationsbyggande och engagemang för att locka nya partners – som väljer att stanna kvar.